

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОФТАЛМОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП*

Со Одлука бр.2007-274/5 од 17.11.2025 година донесена на седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област **офталмологија (3.02.00.26)**, еден извршител, на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип:

- проф. д-р Емилија Даштевска, редовен професор за наставно-научната област офталмологија, вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за очни болести во Скопје – претседател;
- проф. д-р Милица Ивановска, редовен професор во пензија за наставно-научната област офталмологија – член;
- проф. д-р Милена Голубовиќ, редовен професор во пензија за наставно-научната област офталмологија – член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ на 12-13.7.2025 година и во предвидениот рок се пријави кандидатот:

- **проф. д-р Страхил Газепов**, вонреден професор, вработен на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатот проф. д-р Страхил Газепов, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Проф. д-р Страхил Газепов е роден на 6.10.1967 г. во Радовиш, Република Македонија. Основно образование завршува во родниот град, а средно Медицинско училиште завршува во Штип, во 1986 год. Од 1988 до 1994 година, студира на Медицински факултет на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Специјализира офталмологија на Клиниката за очни болести во Скопје и по 2002 година работи како офталмолог во Клиничката болница во Штип. Докторската дисертација *„Промени во автоматската компјутеризирана периметрија и оптичката кохерентна томографија во ран стадиум кај пациенти со примарен глауком на отворен агол“* ја брани во јануари 2015 година на Воено-медицинската академија, на Катедрата по очни болести во Софија, под менторство на д-р Лечезар Војнов, редовен професор, и се стекнува со звање доктор на медицински науки.

Проф. д-р Страхил Газепов бил избран во звање предавач за наставно-научната област офталмологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип во 2010 година. Во јануари 2016 година се стекнува со наставно-научното звање доцент на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Во 2021 година се стекнува со звање вонреден професор на Факултетот за медицински науки, Универзитет

„Гоце Делчев“ во Штип. Во 2024 година е избран за раководител на Катедрата за офталмологија на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

За својата работа е наградуван повеќе пати од Македонското лекарско друштво, Лекарската комора на Република Северна Македонија и од Министерството за здравство на Република Северна Македонија, а поради неговиот особен ангажман во областа на медицината, во април 2016 година добил Плакета од Македонското лекарско друштво за посебни заслуги и Благодарница од Лекарската комора на Република Северна Македонија во 2021 год.

Во периодот од 2007 до 2016 година и од 2024 година до сега е раководител на Очното одделение при Клиничката болница во Штип. Под негово менторство се воведени повеќе нови методи, меѓу кои и факохирургијата како најсовремен начин на лекување на катаракта. Исто така, бил и поранешен директор на оваа здравствена институција.

Член е на повеќе здруженија: Лекарска комора на Република Северна Македонија, Македонско лекарско друштво, Здружение на офталмолози на Република Северна Македонија и др.

Оженет е, татко на две деца.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање насловен вонреден професор

1. Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Решение број 2002–41/9 од 15 јануари 2016 год.) д-р Страхил Газепов е избран во наставно-научната област офталмологија, во звање доцент;

2. Со Одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип (Решение број 2002–182/32 од 2 јуни 2021 год.) доц. д-р Страхил Газепов е избран во наставно-научната област офталмологија, во звање вонреден професор;

3. Објавени најмалку пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации:

Прв автор				
1.	Gazepov, Strahil and Paleska, Teodora	<i>Hypermetropia - a refractive anomaly of modern times</i>	Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 385-388. ISSN 1857-923X	2025
2.	Gazepov, Strahil and Cvetkovska, Maria	<i>Myopia and its treatment in optometric practice</i>	Knowledge – International Journal, 70 (4). ISSN 1857-923X	2025
3.	Gazepov, Strahil and Osmani, Ilir	<i>Open – globe injury due to metallic foreign body: a case report</i>	Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 381-383. ISSN 1857-923X	2025
4.	Gazepov, Strahil and Ismaili Jonuz, Fjolla	<i>Refractive corrections of patients with retinopathy diabetica</i>	Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 397-402. ISSN 1857-923X	2025

5.	Gazepov, Strahil and Koneska, Jovana	<i>The representation of conjunctivitis in Shtip</i>	Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 417-420. ISSN 1857-923X	2025
6.	Gazepov, Strahil and Dimeska, Simona	<i>The representation of glaucoma in Shtip</i>	Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 411-415. ISSN 1857-923X	2025
7.	Gazepov, Strahil and Salihu, Azem	<i>Refractive surgery: principles, techniques, and advances</i>	Knowledge – International Journal, 69 (4). pp. 721-726. ISSN 1857-923X	2025
8.	Gazepov, Strahil and Konevska, Jovanka	<i>The representation of diabetic retinopathy in Shtip</i>	Knowledge – International Journal, 69 (4). pp. 697-700. ISSN 1857-923x	2025
9.	Gazepov, Strahil and Alicov, Funda and Blagadusoska, Gabriela	<i>Anti Vascular Endothelial Growth Factor (VEGF therapy)</i>	Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 607-610. ISSN 1857-923X	2024
10.	Gazepov, Strahil and Dolevska, Angela and Velkova, Bozanka	<i>Intraocular pressure (glaucoma)</i>	Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 601-605. ISSN 1857-923X	2024
11.	Gazepov, Strahil and Mancova, Martina	<i>Macular edema as the third cause of blindness in the world</i>	Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 619-622. ISSN 1857-923X	2024
12.	Gazepov, Strahil and Andonovski, Ivan and Jovancevska, Saska	<i>Cataract: treatment with phacoemulsification at Clinical Hospital Stip in 2023</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 445-450. ISSN 2545-4439 / 1857-923X	2024
13.	Gazepov, Strahil and Spasovski, Jovan	<i>Diabetic retinopathy: new aspects</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 429-432. ISSN 2545-4439	2024
14.	Gazepov, Strahil and Velickovska, Dragana and Gjorgieva, Biljana and Ademi, Doruntina and Shopova, Sanja and Ristova, Jovanka	<i>Dermoid cyst</i>	Knowledge – International Journal, Vol.61 (4). pp. 651-656. ISSN 1857-923X	2023
15.	Gazepov, Strahil and Stojanovska, Elena	<i>Role of supplementary treatment in the development of diabetic retinopathy</i>	Knowledge – International Journal, 59.4 (4). pp. 343-348. ISSN 1857-923X	2023
16.	Gazepov, Strahil and Velickovska, Dragana and Gorgiev Alen	<i>Corneal dystrophy Groenow-i</i>	Knowledge - International Journal Scientific Papers, 57 (4). pp. 573-578. ISSN 1857-923X	2023
17.	Gazepov, Strahil and Evnusheva, Rozita and Pecanova, Tanja and Simonova Srebreanova, Emilija	<i>Корелација на постпандемски период во однос на инциденцата на макуларна дегенерација</i>	Knowledge - International Journal, 55.4 (4). pp. 637-642. ISSN 2545-4439 1857-923X	2022
18.	Gazepov, Strahil and Selimi Ademi, Doruntina and Groozdanova, Eleonora and Gjorgieva, Biljana and Shekerinov, Toni	<i>Дескриптивно истражување на непролиферативна во корелација со пролиферативна дијабетична ретинопатија во Клиничка болница Штип</i>	Knowledge – International Journal, 55 (4). pp. 643-647. ISSN 2545-4439 1857-923X	2022

19.	Gazepov, Strahil and Charakchieva, Elena	<i>Impact of Covid-19 and Retinal Blood Vessels</i>	Knowledge – International Journal, 51 (4). pp. 641-644. ISSN 2545 – 4439	2022
20.	Gazepov, Strahil and Dzidrova, Violeta	<i>Amblyopia and strabismus in childhood</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 46 (4). pp. 587-596. ISSN 2545-4439	2021
21.	Gazepov, Strahil and Emini, Sheribane	<i>Diabetic retinopathy</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 47 (4). pp. 745-749. ISSN 2545-4439	2021
22.	Gazepov, Strahil and Shopova, Sanja and Spirovski, Vlado and Pesheva Jankovski, Vesna	<i>Uveal screening</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 47 (4). pp. 757-764	2021
23.	Ismaili, Iljaz and Gazepov, Strahil	<i>Keratoconus management with corneal collagen crosslinking (Epi-on): a case report</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 72 (4). pp. 545-550. ISSN 2545-4439	2025
24.	Velickovska, Dragana and Gazepov, Strahil and Gjorgieva, Biljana	<i>Ophthalmomyiasis externa – a report of three cases</i>	Macedonian Medical Review, 79 (112). p. 223. ISSN 0025-1097	2025
25.	Ismaili, Iljaz and Gazepov, Strahil	<i>Keratoconus treatment with corneal collagen crosslinking</i>	Knowledge – International Journal, 69 (4). pp. 727-731. ISSN 1857-923x	2025
26.	Mitreva, Anastasija and Gazepov, Strahil	<i>Incidence of refractive anomalies in Strumica</i>	Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 611-614. ISSN 1857-923X	2024
27.	Mitrev, Spase and Gazepov, Strahil	<i>Types of diopttric glasses in North Macedonia and their application in the correction of refractive anomalies with special emphasis in the municipality of Strumica</i>	Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 615-618. ISSN 1857-923X	2024
28.	Gjorgjievska Kamceva, Martina and Gazepov, Strahil	<i>Urticaria e Pressione: a Case Report</i>	KNOWLEDGE – International Journal, 64.4 (4). pp. 425-428. ISSN ISSN 1857-923X	2024
29.	Spasovska, Ana and Gazepov, Strahil	<i>Advantages of automatic edging machine in the process of producing optical lenses</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 451-456. ISSN 2545-4439/ 1857-923X	2024
30.	Dijana, Bajovska and Gazepov, Strahil	<i>Apparatus and instruments in optometry</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 457-462. ISSN 2545-4439 / 1857-923X	2024
31.	Hristina, Mihov and Gazepov, Strahil	<i>Comparative analysis of low vision in pre-school children in Veles</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 463-468	2024
32.	Jordanoska, Ana and Gazepov, Strahil	<i>Contribution to rehabilitation aids in low vision</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 413-418. ISSN 2545-4439	2024

33.	Mirceska, Viktorija and Gazepov, Strahil	<i>Diabetic retinopathy challenge of modern times</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 433-438. ISSN 2545-4439	2024
34.	Georgieva, Ana and Gazepov, Strahil	<i>Employable persons with visual impairment aspects and challenges</i>	Knowledge – International Journal, 64 (4). pp. 401-406. ISSN 2545-4439	2024
35.	Karovski, Mitko and Gazepov, Strahil	<i>Psychology of low vision</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 473-478. ISSN 2545-4439 / 1857-923X	2024
36.	Vladimirova, Stefani and Gazepov, Strahil	<i>Refraction in a low vision patient</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 407-412. ISSN 2545-4439	2024
37.	Trpevsk, Andrejana and Gazepov, Strahil	<i>Rehabilitation of persons with low vision</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 439-444. ISSN 2545-4439 / 1857-923X	2024
38.	Filip, Ikonomovski and Gazepov, Strahil	<i>Sight impairment in elderly persons</i>	Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 469-472. ISSN 2545-4439 / 1857-923X	2024
39.	Cvetkova, Marija and Gazepov, Strahil	<i>Tools for improving low vision</i>	Knowledge - International Journal Scientific Papers, 63 (4). pp. 419-424. ISSN 2545-4439	2024
40.	Jakimovski, Elena and Gazepov, Strahil	<i>Visual impairment in the elderly</i>	Knowledge International Journal Scientific Papers, 63 (4). pp. 395-400. ISSN 2545-4439	2024
41.	Topov, Alek and Gazepov, Strahil and Georgiev, Alen and Pavleva, Renata and Jordanova, Stefanija and Butnejska Shaleva, Aleksandra	<i>Dislocated intraocular lens</i>	Knowledge – International Journal, 61 (4). pp. 631-634. ISSN 1857-923X	2023
42.	Gjorgieva, Biljana and Gazepov, Strahil and Ademi, Doruntina	<i>External ophthalmomyiasis</i>	Knowledge – International Journal, 54 (4). ISSN 2545-4439	2022
43.	Emini, Sheribane and Gazepov, Strahil	<i>Allergic conjunctivitis</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 46 (4). pp. 581-585. ISSN 2545-4439	2021
44.	Emini, Sheribane and Gazepov, Strahil and Eftimova, Biljana and Lazarova, Biljana	<i>Conjunctivitis caused by Covid-19</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 45 (4). pp. 841-845. ISSN 2545-4439	2021
45.	Gjufteski, Mario and Gazepov, Strahil	<i>Conjunctivitis, types of inflammation of the conjunctiva, presentation and comparison of classic virus conjunctivitis and conjunctivitis caused by SARS-CoV-2 virus</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 47 (4). pp. 751-755.	2021

46.	Lazarova, Biljana and Eftimova, Biljana and Gazepov, Strahil and Naumovska, Zorica	<i>D-dimer levels as a biomarker for disease severity and mortality in Covid-19 critically ill patients</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 45 (4). pp. 761-765. ISSN 2545-4439	2021
47.	Eftimova, Biljana and Lazarova, Biljana and Gazepov, Strahil and Naumovska, Zorica	<i>Prognostic value of lactate dehydrogenase for in-hospital mortality in critically ill patients with Covid-19</i>	Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 45 (7). pp. 1447-1451. ISSN 2545-4439	2021

I. Наставно-образовна дејност

Во текот на 2010 година, д-р Страхил Газепов е избран за предавач за наставно-научната област офталмологија, од 2016 година е избран во звањето доцент, а од 2021 година е избран во звањето вонреден професор. Според тоа, почнувајќи од 2021 година, па се до денес, проф. д-р Страхил Газепов континуирано е вклучен во теоретските и практичните часови на студентите на Општа медицина, Дентална медицина, Оптометрија и Високата медицинска школа – отсек Медицински сестри.

При изведувањето на оваа едукативна дејност, солидно, стручно и педагошки подготвен се залага студентите успешно да ја совладаат материјата предвидена со програмата. Во текот на својот ангажман на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, активно е вклучен во наставата по предметите Офталмологија (насока Општа медицина), Основи на офталмологија (насока Дентална медицина), Основи на офталмологија (насока Медицински сестри) на Факултетот за медицински науки, насока Оптометрија, предметите: Техника на изработка на офталмолошки помагала, Процеси на изработка на офталмолошки помагала, Практична изработка на офталмолошки помагала, Офталмолошки и оптички инструменти, Фабрикување на офталмолошки помагала, Оптометрија 1, 2 и 3 и Слабовидост на стручните студии по Оптометрија.

Ментор е на повеќе од 40 дипломски работи и член на повеќе комисији за полагање или одбрана на дипломска работа. Исто така, вклучен е како ментор во едукација на специјализантите по офталмологија и е вклучен како ментор во едукација на повеќе од 14 студенти на специјалистички студии на втор циклус. Ментор е на тројца докторанди на трет циклус студии на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

II. Научноистражувачка дејност

Проф. д-р Страхил Газепов во последните пет години има објавено 47 трудови во списанија со меѓународен уредувачки одбор и презентирани на соодветни конгреси со меѓународен карактер. Во дваесет и два од овие трудови се јавува како прв автор, а во преостанатите дваесет и пет како коавтор. Во текот на последните пет години, проф. д-р Страхил Газепов бил во стручниот организациски одбор на третиот и четвртиот Студентски конгрес кој го организираа студентите на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип. Поканет предавач на повеќе конгреси, меѓу кои и на Симпозиумот што го организираа „Систина офталмологија“ и „Промедика“.

Научни трудови објавени во меѓународни научни списанија

1. **Gazepov, Strahil and Paleska, Teodora (2025) *Hypermetropia - a refractive anomaly of modern times*. Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 385-388. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36052>**

Хиперметропијата, позната и како далекувидост, е честа рефрактивна аномалија при која далечните објекти се гледаат појасно отколку блиските. Оваа состојба настанува кога светлинскиот зрак што влегува во окото се прекршува зад ретината, што најчесто е резултат на кратка аксијална должина на окото или недоволна кривина на рожницата. Во оптометриската пракса, точното дијагностицирање и навремено управување со хиперметропијата е од клучно значење за да се спречат дополнителни проблеми, како што се замор на очите, главоболки и тешкотии при извршување на блиски задачи, вклучувајќи читање или користење на дигитални уреди за подолг период. Дијагностичкиот процес за хиперметропија вклучува сеопфатни визуелни тестови, како што е користењето на дигитален автокераторефрактометар, кој прецизно ја мери кривината на рожницата и рефрактивната аномалија на окото. Овој инструмент помага во одредување на диоптријата на хиперметропија и гарантира персонализиран пристап во корективните мерки. Дополнително, се изведуваат тестови за стереоскопско гледање за да се процени бинокуларниот вид и перцепцијата на длабочината, кои се клучни за вкупната визуелна функција.

2. **Gazepov, Strahil and Cvetkovska, Maria (2025) *Myopia and its treatment in optometric practice*. Knowledge – International Journal, 70 (4). ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36050>**

Промената на насоката на простирањето на светлосните зраци кои што поминуваат од една во друга средина се дефинираат со поимот рефракција. Рефракција на човековото око би го дефинирале како поим за сите нормални и абнормални прекршувања кога светлината поминува низ очните медиуми за да стигне назад до ретината како светлосен зрак. Овој светлосен зрак на својот пат е подложен на повеќе промени, како што се рефракција, дифракција, рефлексија и апсорпција. Од сите својства на светлината, најмногу во оптометриската пракса се работи на рефракцијата и диоптриските леќи кои ги употребуваме за нејзино коригирање. За да можеме да ги разбереме рефракциите мора да започнеме од почеток, за тоа кои видови на рефракција ги имаме кај човекот. Рефракцијата може да ја дефинираме со два поими: еметропија и аметропија. Кај еметропијата станува збор за нормално око, каде што светлосните зраци кои паѓаат паралелно на окото се фокусираат право на ретината. За да биде едно око еметропно, треба да има нормална корелација во однос на аксијалната должина на око и нормална рефракција на очните медиуми низ кои врви светлосниот зрак, како што се: роговицата, очната водичка која ја исполнува предната очна комора, леќата и стаклестото тело. Ако оваа корелација е нормална и целосна светлосните зраци ќе се прекршат во макулата на ретината со што добиваме јасна и чиста слика. За разлика од еметропијата, тука е аметропијата каде што светлосните зраци не прават фокус на макулата, со што се јавува некоја рефрактивна аномалија.

3. **Gazepov, Strahil and Osmani, Ilir (2025) *Open – globe injury due to metallic foreign body: a case report*. Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 381-383. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36048>**

Окуларните повреди се главна причина за трајно губење на видот и слепило. Окуларната траума опфаќа повреди кои го зафаќаат окото и неговите окуларни структури кои се движат од површни абразии до тешки оштетувања што може да резултираат со слепило. Пенетрирачките повреди може да резултираат со палпбални лацрации, интраокуларно крвање, задржани туѓи предмети или одлепување на мрежницата. Степенот на оштетување на видот предизвикан од такви повреди варира врз основа на повеќе фактори, вклучувајќи ја природата и сериозноста на траумата, спроведената медицинска нега на време и успехот од обезбедениот третман. Окуларната траума останува една од главните причини за слепило што може да се спречи и во земјите во развој, нагласувајќи ја важноста од навремена хируршка интервенција, кога истата е неопходна. Повредите најчесто се јавуваат кај активно вработени лица. Дрвото, остриот предмет и стаклото се најчестите предмети на пенетрирачка окуларна траума. Пациентот со окуларна траума секогаш треба најпрво да се прегледа за да се исклучи каква било друга можна опасна повреда по живот.

4. Gazepov, Strahil and Ismaili Jonuz, Fjolla (2025) *Refractive corrections of patients with retinopatia diabetica*. Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 397-402. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36053>

Дијабетичната ретинопатија (ДР) претставува водечка причина за нарушување на видот и слепило кај возрасни лица со дијабетес мелитус. Патолошките промени во ретиналната васкулатура, вклучувајќи микроаневризми, хеморагии, ексудати и неоваскуларизација, ја компромитираат интегритетот на ретината и визуелната функција. Покрај ретиналните лезии, пациентите со ДР често покажуваат рефрактивна нестабилност, која се манифестира како флукуации на визуелната острина и промени во рефрактивната грешка. Прецизната рефрактивна корекција кај оваа популација е есенцијална, но предизвикувачка, бидејќи бара внимание и на структурните очни промени и на системската метаболна контрола.

5. Gazepov, Strahil and Koneska, Jovana (2025) *The representation of conjunctivitis in Shtip*. Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 417-420. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36051>

Целта на ова истражување е да се увиди дали полот и старосната граница играат улога во развивање на конјунктивитис, како и во кои месеци од годината најчесто е најзастапен. Конјунктивитис претставува воспаление на конјунктивата - тенка мембрана која ја обложува внатрешноста на очните капаци и предната површина на окото. Според етиологијата може да биде: бактериски, вирусен, микотичен или алергиски. Симптомите варираат според причинителот. Најчести симптоми кај бактерискиот конјунктивитис се гребене, чувство на туѓо тело во окото и пурулентен секрет. Вирусниот конјунктивитис се карактеризира со серозен секрет, едематозни капаци, фотофобија. Алергискиот конјунктивитис се карактеризира со црвенило, интензивен јадеж, солзење на очите. Дијагнозата најчесто се поставува според клиничка слика, брис од око. Терапијата се разликува во зависност на етиолошкиот фактор, бактерискиот конјунктивитис се третира со антибиотски капки или маст, а вирусниот конјунктивитис се третира со вештачки солзи и антивирусни масти и антивоспалителни капки. Алергискиот конјунктивитис се третира со вештачки солзи, антихистаминици, а микотичниот конјунктивитис се третира со антимиотични капки. По спроведеното истражување во Клиничка

болница - Штип добиените податоци укажуваат дека во 2024 година имало вкупен број од 463 заболени од конјунктивитис на територијата на Штип, С. Македонија. Според пол од 463 заболени, вкупно 227 биле мажи, односно 49% и вкупно 236 жени, односно 51%. Според старосна граница испитаниците беа поделени на три групи: Пациенти заболени од конјунктивитис под 40 години; пациенти заболени од конјунктивитис од 40 до 60 години; пациенти заболени од конјунктивитис над 60 години.

6. Gazepov, Strahil and Dimeska, Simona (2025) *The representation of glaucoma in Shtip*. Knowledge – International Journal, 70 (4). pp. 411-415. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36054>

Целта на овој труд е да се испита поврзаноста меѓу полот и возраста со појавата на глауком, преку анализа на движењето на неговата инциденца во различни популациски групи. Глаукомот претставува хетерогена група на прогресивни оптиконевропатии, кои се карактеризираат со постепено и неповратно структурно оштетување на главата на очниот нерв, проследено со специфични и постепено влошувачки функционални нарушувања во видното поле, што во отсуство на навремена интервенција водат до значително намалување на квалитетот на видот и трајно слепило. Иако најчесто е асоциран со покачен интраокуларен притисок (ИОП), истиот не е задолжителен услов за дијагноза. Глаукомот се смета за водечка причина за неповратно губење на видот на глобално ниво. Глаукомите се класифицираат на примарни, кои вклучуваат отвореноаголни и затвореноаголни форми, секундарни, што произлегуваат од други очни или системски патологии, и конгенитални, кои настануваат поради развојни аномалии во детската возраст.

7. Gazepov, Strahil and Salihu, Azem (2025) *Refractive surgery: principles, techniques, and advances*. Knowledge – International Journal, 69 (4). pp. 721-726. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/35852>

Некоригираните рефрактивни грешки произлегуваат од неправилности или несовршености во обликот на роговицата или леќата, кои создаваат дефекти кои можат да се коригираат со хируршка интервенција: миопија, хиперопија, астигматизам и пресбиопија. Хируршката интервенција за отстранување или значително намалување на потребата од очила станува сè повеќе популарна како долгорочна опција. Рефрактивната хирургија станала популарна во однос на очилата и контактни леќи уште од крајот на 1900-тите години, кога ласерската и интраокуларната хирургија станале популарни поради поголемата безбедност и ефективност на овие процедури. Една од техниките на рефрактивна хирургија, наречена радијална кератотомија (RK), беше развиена во 70-тите години на минатиот век и вклучуваше промена на обликот на роговицата преку радијални инцизии во роговицата. Меѓутоа, оваа метода беше придружена со проблеми, како што се флукутирање на видот и нестабилност на роговицата. Технологијата на ексимер ласерот влијаеше на очната хирургија во 80-тите години на минатиот век поради точноста и ефективноста на хируршките процедури што беа воведени, меѓу кои беа фоторефрактивната кератектомија (PRK) и ласерски асистираниот ин ситу кератомилеусис (LASIK). Последниот напредок во технологијата на фемтосекундни ласери, како и корнеални вградувања и интраокуларни леќи (IOL), ја прават хируршката опција поширока; тие се дополнително подобвени со такви дијагностички алатки како што се корнеална томографија и оптичка

когерентиска томографија (ОСТ), што овозможува персонализиран пристап во терапијата.

8. Gazepov, Strahil and Konevska, Jovanka (2025) *The representation of diabetic retinopathy in Shtip*. Knowledge – International Journal, 69 (4). pp. 697-700. ISSN 1857-923x <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/35855>

Целта на ова истражување е да се увиди дали полот и старосната граница играат улога во развивањето на дијабетична ретинопатија. Дијабетичната ретинопатија претставува една од компликациите на дијабетичната болест која доведува до оштетување на видот. Квалитетот на метаболната контрола директно влијае врз развивањето на дијабетична ретинопатија. Хроничната хипергликемија предизвикува промени во микроциркулацијата на ретината. Има две фази на дијабетична ретинопатија: непролиферативна фаза (каде што се афектирани малите крвни садови, при што доаѓа до истекување на течности и создавање на едем) и пролиферативна фаза (каде што растат абнормални крвни садови). Најчесто пациентите се јавуваат поради заматен вид, темни дамки во видното поле. Дијабетичната ретинопатија се дијагностицира со: офталмоскопија, флуоресцинска ангиографија, оптичка кохерентна томографија. Терапијата се состои од регулирање на гликемијата, ласерфотокоагулација, антиVEGF третман. По спроведеното истражување во Клиничката болница - Штип добиените податоци укажуваат дека во 2023 година имало вкупен број од 118 пациенти заболени од дијабетична ретинопатија на територијата на Штип, С. Македонија. Според пол од 118 заболени, вкупно 57 биле мажи, односно 48% и вкупно 61 жени, односно 52%.

9. Gazepov, Strahil and Alicov, Funda and Blagadusoska, Gabriela (2024) *Anti Vascular Endothelial Growth Factor (VEGF therapy)*. Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 607-610. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/35265>

Целта на овој труд е да се прикаже важноста на терапијата против васкуларниот ендотелијален фактор за раст (anti-VEGF-therapy) и да се разбере и подобри третманот за болести кои вклучуваат абнормален раст на крвни садови и нивното влијание врз видот. Овие заклучоци ја позиционираат антиVEGF терапијата како една од најуспешните интервенции за третман на очни заболувања, но исто така нагласуваат потреба од иновации за долгорочна ефикасност и намалување на товарот за пациентите.

10. Gazepov, Strahil and Dolevska, Angela and Velkova, Bozanka (2024) *Intraocular pressure (glaucoma)*. Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 601-605. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/35267/>

Целта на ова истражување е да ја поттикне свеста на пациентите, бидејќи единствен начин е рана детекција на глауком односно редовни очни прегледи, а со тоа се спречува трајно губење на видот. Ова истражување има за цел да ги едуцира пациентите за можните ризици кои произлегуваат од несоодветна грижа на здравјето на очите.

11. Gazepov, Strahil and Mancova, Martina (2024) *Macular edema as the third cause of blindness in the world*. Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 619-622. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/35268>

Целта на овој труд е исходот на антиВЕГФ терапијата на макуларниот едем, стабилноста на болеста, промени во макулата претставени преку промени на ОЦТ кај пациенти дијагностицирани при Клиничка болница

-Штип. И, секако, една од главните причини да се напише овој труд е важноста од раното дијагностицирање на макулариот едем и редовните офталмолошки контроли.

12. Gazepov, Strahil and Andonovski, Ivan and Jovancevska, Saska (2024) Cataract: treatment with phacoemulsification at Clinical Hospital Stip in 2023. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 445-450. ISSN 2545-4439 / 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34004>

Целта на ова научно истражување е да ги идентификува и анализира основните фактори и механизми кои довеле во развојот на катарактата, како и да ја проучи можноста за нови терапевтски пристапи како факоемулзификацијата со имплантација на интраокуларна леќа. Исто така, ова истражување има за цел да придонесе кон подобрување на клиничките стратегии насочени кон дијагностика и третман на катарактата, со што ќе им се овозможи на пациентите подобар квалитет на животот.

13. Gazepov, Strahil and Spasovski, Jovan (2024) Diabetic retinopathy: new aspects. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 429-432. ISSN 2545-44 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34001>

Целта на ова истражување е да го прикажеме значајниот аспект на новата технологија, социоемоционалните услови, АИ и ВР како нови алатки за дијагноза, третман и превенција на ДР, како нова ера и поттикнување на поголема свесност во врска со ДР и ДМ во нашата држава. Препознавањето и адекватното справување со овие нови аспекти има голем потенцијал да го подобри квалитетот на живот и прогнозата на пациентите засегнати од оваа сериозна микроваскуларна компликација.

14. Gazepov, Strahil and Velickovska, Dragana and Gjorgieva, Biljana and Ademi, Doruntina and Shopova, Sanja and Ristova, Jovanka (2023) Dermoid cyst. Knowledge – International Journal, Vol.61 (4). pp. 651-656. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33025>

Целта на овој труд е приказ на случај со дермоидна циста, начинот на дијагноза и третман, бидејќи истата придонесува за замаглување, намалување на видната острина и постепено губење на видот, со настанување на мрзливо око или амблиопија. Редовните офталмолошки прегледи се од суштинско значење за навремено дијагностицирање на оваа болест. Параната дијагноза и соодветниот третман спречува развивање на сериозни компликации. Децата со лимбален дермоид треба внимателно да се следат со закажување офталмолошки преглед на секои три месеци, треба да се одреди видната острина, присуство/отсуство на амблиопија и совети за терапија со окулзија. Овие сериски испитувања треба да продолжат се додека не се исполнат критериумите за хируршко отстранување: развој на клинички значајна анзетропија, престојна или воспоставена амблиопија, растење на лимбалниот дермоид, како и од естетска причина.

15. Gazepov, Strahil and Stojanovska, Elena (2023) Role of supplementary treatment in the development of diabetic retinopathy. Knowledge – International Journal, 59.4 (4). pp. 343-348. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/32228>

Целта на овој труд е да се добијат информации за потенцијалните подобрувањата и несаканите ефекти кои ги дава суплементарниот третман кај дијабетичната ретинопатија од перспектива на пациентот. Навремена

превенција спречува појава на сериозни компликации. Дијабетичната ретинопатија може и да не даде симптоми се додека не е доцна. Од сите овие горенаведени причини, најдобро е да се стремиме кон превенција на истата, со редовни офталмолошки контроли на секој пациент со дијабетес мелитус, употреба на суплементарна терапија и добра гликемиска контрола.

16. Gazepov, Strahil and Velickovska, Dragana and Gorgiev, Alen (2023) *Corneal dystrophy Groenow-i*. Knowledge - International Journal Scientific Papers, 57 (4). pp. 573-578. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/31651>

Целта на овој труд е да се обрне повеќе внимание кога е во прашање корнеалната дистрофија, бидејќи истата придонесува за замаглување, намалување на видната острина и постепено губење на видот. Редовните офталмолошки прегледи се од суштинско значење за навремено дијагностицирање на оваа болест. Па раната дијагноза и соодветниот третман спречува развивање на сериозни компликации. Од целокупното наше истражување можеме да заклучиме дека корнеалната дистрофија е ретко генетско хромозомално заболување. За превенирање на развивање на конечниот тек на болеста потребни се редовни офталмолошки прегледи барем еднаш годишно.

17. Gazepov, Strahil and Evnusheva, Rozita and Pecanova, Tanja and Simonova Srebrenova, Emilija (2022) *Корелација на пост-пандемски период во однос на инциденцата на макуларна дегенерација*. Knowledge - International Journal, 55.4 (4). pp. 637-642. ISSN 2545-4439 | 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/30934>

Целта на ова истражување е да се прикаже корелацијата на макуларната дегенерација во однос на постпандемскиот ковид период. Друга цел е да се прикаже влијанието на терапевтските ефекти по примената на истата и да се добие подобрување на видната острина, да се одложи прогресијата на болеста и влошувањето на видот. Превентивно се препорачува дневен внес од 500 mg витамин Ц, 400 IU (меѓународни единици) витамин Е, 15 mg бета каротин, 80 mg цинк и 2 mg бакар кој го намалува ризикот од прогресија на болеста за 25 проценти. Јадење храна богата со антиоксиданти (витамин А, Е, Ц, цинк, бета каротен), јадење риба (диета богата со омега 3 масни киселини), откажување од пушење, добра контрола и третман на други системски заболувања, како и редовни посети на офталмолог, значително го намалуваат ризикот од прогресија на болеста и го зачувуваат видот.

18. Gazepov, Strahil and Selimi Ademi, Doruntina and Groozdanova, Eleonora and Gjorgieva, Biljana and Shekerinov, Toni (2022) *Дескриптивно истражување на непролиферативна во корелација со пролиферативна дијабетична ретинопатија во Клиничка болница Штип*. Knowledge – International Journal, 55 (4). pp. 643-647. ISSN 2545-4439 | 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/30936>

Целта на ова истражување е да дадеме приказ на корелацијата на непролиферативна и пролиферативна дијабетичната ретинопатија со дескриптивно истражување кое е направено во офталмолошката амбуланта при Клиничка болница - Штип. Како втора цел за овој труд е рано откривање, третман и превенција со цел подобра прогноза на болеста. Најдобар третман за дијабетична ретинопатија е превенцијата. Сите дијабетичари треба секојдневно да го проверуваат шеќерот во крвта, рутински да го посетуваат

својот лекар, да следат диета за дијабетичари. Бидејќи дијабетичната ретинопатија е често асимптоматска во раните фази, луѓето со дијабетес треба да направат проширен офталмолошки преглед двапати годишно.

19. Gazepov, Strahil and Charakchieva, Elena (2022) *Impact of Covid-19 and Retinal Blood Vessels*. Knowledge – International Journal, 51 (4). pp. 641-644. ISSN 2545 – 4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/29655>

Целта на оваа студија е да се оцени присуството на ретинални и микроваскуларни промени кај пациенти со КОВИД-19 со билатерална пневмонија поради САРС-КОВ-2 што бара прием во болница и споредување со група на контроли според возраста и полот. Пациентите со билатерална пневмонија на КОВИД-19 беа подложени на ретинална слика 14 дена по отпуштањето од болница со мерења на структурна оптичка кохерентна томографија (ОСТ) и оптичка кохерентна томографска ангиографија (ОСТА) (Jorge GonzálezZamora I. V.-M.-P.-V.-V.-L., 2021). Оклузијата на централната ретинална артерија може да има катастрофални последици врз оклузијата на централната вена, што значи дека прогнозата не е добра. Исто така, во најнови истражувања кои ги следат микроваскуларните промени на мрежницата е важно е да се напомене дека имајќи предвид дека многу од пациентите се јавуваат со доцна симптоматологија, потребно е да се изврши надзор на пациенти кои го прележале вирусот.

20. Gazepov, Strahil and Dzidrova, Violeta (2021) *Amblyopia and strabismus in childhood*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 46 (4). pp. 587-596. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28269>

Целта на овој труд е да се утврди преваленцата на нарушувањето на видот кај детската популација од предучилишна возраст, идентификување, рана дијагноза и третман на децата со рефрактерни нарушувања, како и утврдувањето на потребата од воведување на редовна предучилишна скрининг програма за детекција на визуелни нарушувања. Важни придобивки од оваа студија се откриената анизометропија, рефрактерните аномалии, како и зголемениот агол како индикатор на можност за развој на страбизмот. Нивното рано откривање води до навремен и успешен третман, со што ниедно дете не би било лишено од одлична видна острина.

21. Gazepov, Strahil and Emini, Sheribane (2021) *Diabetic retinopathy*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 47 (4). pp. 745-749. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28422>

Во периодот една година (2017-2018) во Одделот за очни болести во Општа болница – Куманово се прегледани 748 пациенти. Кај сите овие пациенти беше направен детален офталмолошки преглед кој вклучуваше и преглед на очното дно во мидријаза. Исто така, пациентите пополнуваа и анкетен прашалник кој вклучуваше: возраст на пациентите, времетраење на шеќерната болест, кога е направен првиот преглед, терапијата со која пациентите ја регулираат шеќерната болест и дали се запознаени со можните компликации од дијабетот врз органот за вид. Дијабетичната ретинопатија останува водечка причина за слепило и оштетување на видот кај работоспособната популација. Затоа се препорачува подобра соработка помеѓу општите лекари, дијабетолозите и офталмолозите за да се спречи развојот на пролиферативната дијабетична ретинопатија, а со тоа и можните тешки компликации од истата кои може да доведуваат и до слепило.

22. Gazepov, Strahil and Shopova, Sanja and Spirovski, Vlado and Pesheva Jankovski, Vesna (2021) Uveal screening. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 47 (4). pp. 757-764. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28424>

Увеитисот е воспалително нарушување на увеалниот тракт на окото, кое може да се јави кај возрасни и кај децата. Увеалниот тракт се состои од ирис, цилијарно тело и хориоидеа. Кај повеќето пациенти увеитисот е акутен, преден и едностран и се манифестира со фотосензитивност, ненадејна појава на болка и замаглен вид. Најчестите компликации на увеитис вклучуваат: глауком каде што се оштетува оптичкиот нерв, кој го поврзува окото со мозокот; може да доведе до губење на видот ако не се дијагностицира и третира рано, катаракта, каде што промените во леќата на окото предизвикуваат леќата да стане помалку транспарентна, што резултира во заматен вид, цистоиден едем на макулата, отекување на мрежницата (највнатрешниот слој на окото кој е осетлив на светлина); може да влијае на некои луѓе со долготраен или заден увеитис, аблација на мрежница кога мрежницата почнува да се оддалечува од крвните садови што ја снабдуваат со кислород и хранливи материи, задни синехии воспаление што предизвикува ирисот да се залепи на леќата на око, поверојатно е да се случи ако увеитисот не се третира брзо. Целта на оваа студија е да се евалуираат епидемиолошки аспекти на увеитис, како што се преваленца на увеитис во Источниот регион на С. Македонија, преваленца на увеитис поврзана со инфламаторни ревматски заболувања, застапеноста по однос на пол и возрасни групи.

23. Ismaili, Iljaz and Gazepov, Strahil (2025) Keratoconus management with corneal collagen crosslinking (Epi-on): a case report. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 72 (4). pp. 545-550. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/35850/>

Цел на трудот е да се оценат ефикасноста и безбедноста на Corneal Collagen Crosslinking (CXL) кај пациенти со кератоконус и други корнеални ектазии, со посебен осврт на подобрувањата на визуелните и топографските параметри на рожницата. Резултатите од овој случај ја потврдуваат важноста на навремена дијагностика и интервенција со Corneal Collagen Crosslinking (epi-on) во третманот на кератоконус. Методата се покажува како ефикасна во стабилизирање на рожницата, спречување на напредувањето на болеста и подобрување на видната острина. И покрај тоа што CXL е во фаза на стандардизација, клиничките резултати укажуваат на значајно намалување на ектазијата кај третираното око и спречување на потребата од крајна трансплантација на рожницата во многу случаи. Овој клинички случај, исто така, ја истакнува двојната природа на болеста која ги зафаќа и двете очи и го нагласува значењето на редовното следење и навремената интервенција за оптимален исход на пациентот.

24. Velickovska, Dragana and Gazepov, Strahil and Gjorgieva, Biljana (2025) Ophthalmomyiasis externa – a report of three cases. Macedonian Medical Review, 79 (112). p. 223. ISSN 0025-1097 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36757>

Оваа студија презентира и анализира три случаи на надворешна офталмомијаза, заедно со нивните пристапи за лекување. Кожата, окото, носот, параназалните синуси, грлото, цревата и урогениталниот тракт се меѓу анатомските локации каде што е познато дека се јавува. Најраспространетиот

вид на офталмомијаза е конјунктивалната мијаза, која е бенигна, самоограничувачка состојба која е релативно лесна. Приближно 5% од сите случаи на мијаза кај луѓето вклучуваат очна манифестација. Офталмомијаза екстерна може да се манифестира со различни клинички знаци, вклучувајќи типичен конјунктивитис, псевдомембранозен конјунктивитис, блефароконјунктивитис, пунктатен кератитис и кератувеитис. Врз основа на симптомите, болката во очите обично претходела од чешање (пруритус), конјунктивално црвенило (хиперемиа), чувство на туѓо тело во окото и прекумерно солзење (лакримација). Овие рани симптоми на офталмомијаза екстерна може да се помешаат со конјунктивитис. Бидејќи ларвата може да се види како се движи во сите правци од страна, откривањето и дијагнозата се многу полесни. Основата на третманот е рачно вадење на секоја ларва под локална анестезија, по што следува миење или плакнење на очите и локална терапија. Секогаш е подобро да се спречи отколку да се лекува. Значајни компликации од офталмомијаза може да се избегнат со соодветна лична хигиена. Три случаи на офталмомијаза беа идентификувани и третирани во Клиничката болница - Штип во Република Северна Македонија во 2025 година. Типично е што сите пациенти се мажи од рурални средини кои работат во земјоделство и сточарство. За земјоделците и овчарите, мијазата треба да се смета за професионална болест.

25. Ismaili, Iljaz and **Gazepov, Strahil** (2025) *Keratoconus treatment with corneal collagen crosslinking*. Knowledge – International Journal, 69 (4). pp. 727-731. ISSN 1857-923x <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/36755>

Целта на третманот е да се спречи напредувањето на измени во дебелината и закривеноста на рожница кај кератоконус и маргинална пелуцидна дегенерација. Овие состојби се карактеризираат со намалена дебелина на рожницата или зголемување на кривината, намалување на видната острина, кратковидост и астигматизам. Корнеалниот колагенски крослинкинг е ефикасен метод за зајакнување на рожницата и спречување на прогресијата на кератоконус. Овој метод значително ја намалува потребата од трансплантација на рожницата и ги подобрува визуелните и топографските параметри. Идните истражувања треба да се насочат кон проширување на индикациите и подобрување на техниките.

26. Mitreva, Anastasija and **Gazepov, Strahil** (2024) *Incidence of refractive anomalies in Strumica*. Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 611-614. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/35266>

Фокус на оваа студија е да ја процени распространетоста, инциденцата и ризик-факторите за рефрактивните аномалии, со цел да придонесе за развој на интегрирани и одржливи решенија за подобрување на визуелното здравје и намалување на јавноздравственото оптоварување поврзано со рефрактивните аномалии. Раното откривање, редовните прегледи и достапните корективни опции за подобрување на видното здравје се најбитните работи за решавање на овие состојби, како и на секое друго поле во медицината. Во дигиталната ера во којашто живееме ова истражување обезбедува основа за развој на стратегии фокусирани за намалување на видното оптоварување и промоција на здрави навики.

27. Mitrev, Spase and **Gazepov, Strahil** (2024) *Types of dioptric glasses in North Macedonia and their application in the correction of refractive anomalies with special*

emphasis in the municipality of Strumica. Knowledge – International Journal, 67 (4). pp. 615-618. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/35269>

Резултатите од истражувањето го нагласуваат значењето на рефракциските аномалии како глобален здравствен предизвик, со директни импликации врз квалитетот на животот. Во локалниот контекст на Општина Струмица, анализа на преференциите за различни видови диоптриски стакла покажува дека стаклата со заштита од сина светлина и асферичниот дизајн се најпопуларни, што е показател за свеста на популацијата за дигиталниот замор и оптичките предности. Сепак, ограничената достапност до специјализирана оптичка грижа во руралните области и влијанието на социоекономските фактори укажуваат на потребата од мултидисциплинарен пристап, насочен кон едукација, рано откривање и промовирање на еднаков пристап до напредни решенија за корекција на видот.

28. Gjorgjievska Kamceva, Martina and **Gazepov, Strahil** (2024) *Urticaria e Pressione: a Case Report*. KNOWLEDGE – International Journal, 64.4 (4). pp. 425-428. ISSN 1857-923X : <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34129>

Уртикаријата е мономорфна дерматоза која се карактеризира со дермален едем како последица на вазодилатацијата на крвните садови. Карактеристична ефлоресценција за уртикаријата е уртиката, а во 40- 45 % од случаите таа е придружена со ангиоедем. Уртиката претставува ограничена помалку или повеќе елевирани интензивно пруритична плака, најчесто со црвена боја, но може да биде розеникава или белузлава, која перзистира од неколку минути до 24 часа, но може и постојано да се појавуваат нови промени, а понекогаш уртиките меѓу себе конфлуираат при што се создаваат поголеми фигурирани промени со периферно ширење и централна регресија. Понекогаш уртикаријата може да биде проследено и со ангиоедем, кој претставува помалку или повеќе изразен циркумскриптен едем локализиран каде било на кожата или мукозните мембрани и се повлекува за 72 часа.

29. Spasovska, Ana and **Gazepov, Strahil** (2024) *Advantages of automatic edging machine in the process of producing optical lenses*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 451-456. ISSN 2545-4439/ 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34002>

Овој труд има за цел да ги покаже предностите на автоматските брусни машини за изработка на диоптерски леќи во една оптичка лабораторија од страна на оптометрист или стручно лице. Во истражувањето беа употребени 180 диоптерски леќи, направени од различни материјали и тоа: минерални, пластични и леќи со висок индекс на прекршување. Предвид беа земени и некои други параметри како: брзина на изработка, квалитет на изработка, безбедност на оптометристот, материјал на леќите и правилно центрирање.

30. Dijana, Bajovska and **Gazepov, Strahil** (2024) *Apparatus and instruments in optometry*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 457-462. ISSN 2545-4439 / 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34003>

Цел на трудот е да се покаже важната улога на корнеалната топографија и нејзината примена за класификација на пациенти за ласерска корекција на диоптрија. Корнеалната топографија е еден од најважните апарати за класификација на пациенти за ласерска корекција на диоптрија. Со помош на податоците добиени од корнеалните мапи на пациентот (мапи на предна и задна елевација, карта на кератометрија, пахиметриска карта) добиваме точни

резултати за состојбата на корнеата на пациентот и дали истиот е соодветен кандидат за ласерска корекција на диопотрија.

31. Hristina, Mihov and **Gazepov, Strahil** (2024) *Comparative analysis of low vision in pre-school children in Veles*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 463-468. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34007>

Редовни прегледи со цел навремено дијагностицирање на амблиопијата и успешно лекување во иднина, како би се избегнало долготрајно оштетување на видот. Откривањето на амблиопија што е можно порано е пресуден фактор за успешно лекување. Неуспехот да се дијагностицира и да се управува со амблиопија пред 8-годишна возраст може да резултира со доживотно оштетување на видот. Затоа се препорачуваат редовни прегледи и контроли за да се реагира што е можно порано.

32. Jordanoska, Ana and **Gazepov, Strahil** (2024) *Contribution to rehabilitation aids in low vision*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 413-418. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33991>

Напредокот и усовршувањето на медицинската наука и технологија денес овозможува третирање на голем број визуелни оштетувања, за кои некогаш се чинело дека не постои каков било третман. Видот, како неопходен елемент за здраво и непречено живеење, за кој науката е одговорна да изнајде оптимални можности за негово сочувување и подобрување. Покрај спроведување на најприфатливите и најпогодни третмани за корекција на видното оштетување, важно е да се спомене и оној сегмент на психосоцијална поддршка на лицата со оштетен вид. Ова подразбира емпатија при работа со овие лица, овозможување да седнат поблиску до изворот на читање и сл. Се работи на дополнителни усовршувања на техниките за корекција на видот достапни денес.

33. Mirceska, Viktorija and **Gazepov, Strahil** (2024) *Diabetic retinopathy challenge of modern times*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 433-438. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34000>

Редовни прегледи, со цел избегнување на предвремена појава на дијабетична ретинопатија и влошување на видот кај лица со дијабетес мелитус. Одговорноста за одржување гликемиска контрола и намалување на ризик-факторите се на пациентот. Офталмолозите се одговорни за лекувањето на сите промени на очите. Откако ќе се забележат абнормалности на очното дно кои можат да го загрозат видот на пациентот потребно е веднаш да се започне со рехабилитација.

34. Georgieva, Ana and **Gazepov, Strahil** (2024) *Employable persons with visual impairment aspects and challenges*. Knowledge – International Journal, 64 (4). pp. 401-406. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33992>

Целта на овој специјалистички труд е да се направи истражување за предизвиците и аспектите што се појавуваат кај работоспособните лица со оштетен вид во секојдневниот живот и на работното место и кои медицински состојби доведуваат до оштетување на видот или намалување на видната острина до целосно губење на видот. По опширно ќе истражиме и испитаме ефектите коишто ги предизвикуваат овие медицински состојби, симптоми, дијагноза, терапија со лекови. Во овој труд ќе опфатиме и дел од статистиките во Република Северна Македонија за работоспособни лица со оштетен вид посебно за секое заболување и медицинска состојба и предизвици со кои се соочуваат овие лица во текот на животот.

35. Karovski, Mitko and **Gazepov, Strahil** (2024) *Psychology of low vision*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 473-478. ISSN 2545-4439 / 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34005>

Целта на ова истражување е да се потенцира потребата за рехабилитација на слепите лица и лицата со оштетен вид, која ќе им овозможи на овие лица достоинствен живот. Во иднина е потребно што поголемо ангажирање и на системот, на околината, а се разбира и на корисниците за доследна примена на методите на рехабилитација на лицата со оштетен вид. Со тоа овие лица ќе се вклучат во општеството како независни поединци.

36. Vladimirova, Stefani and **Gazepov, Strahil** (2024) *Refraction in a low vision patient*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 407-412. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33993>

Искажувајќи го својот став и мислење во врска со темата под наслов рефракција на пациент со слаб вид, која сработувајќи ја, исцрпно и со ентузијазам, вложувајќи ја својата енергија и склоност како заклучок ги приложувам анализите и резултатите добиени од истражувањето на специјалистичкиот труд. Третирањето на пациенти со слаб вид при истражување во кое ќе бидат презентирани и појаснети сите детали од ваквиот третман, претходно добро осмислен како да се заштити и одржи нечиј вид. Временскиот период е долг, а лекувањето на рефрактивните аномалии, амблиопиите и страбизмот е макотрпен и долг, за што бара посветеност и упорност кај секој од испитаниците. Дел од нив се деца на возраст од 0 до 14-годишна возраст. Има и адолесценти на возраст 14-21 година кај кои се раѓаат комплекси и фрустрации што ги прават за цел живот и тешко се искоренуваат. И оние пациенти кои се на возраст постари од 31 година кои се носители на проблемот целиот свој живот и секој си има своја приказна како се соживеал со својот проблем. Некој подобро, некој полесно, некои драматично, но сите тие заслужуваат внимание и посветеност на најдобар професионален начин како што го знае секое стручно медицинско лице. За среќа, многу е мал бројот на слепи лица, останатите се слабовиди лица или лица кои имаат нарушен вид само на едното око.

37. Trpevski, Andrejana and **Gazepov, Strahil** (2024) *Rehabilitation of persons with low vision*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 439-444. ISSN 2545-4439 / 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34006>

Целта на ова истражување е да се потенцира потребата за рехабилитација на слепите лица и лицата со оштетен вид, која ќе им овозможи на овие лица достоинствен живот. Во многу држави во светот, вклучувајќи ја и Република Северна Македонија, не постојат статистички податоци за точниот број на лица со оштетен вид и слепи лица. Затоа најчесто се користат податоците за бројот на членови во националните сојузи за слепи, иако бројот на овие лица е далеку поголем, т.е. сите слепи и слабовидни лица не се и членови на овие сојузи. Сепак овие податоци ни послужија како појдовна точка во конкретното истражување.

38. Filip, Ikonovski and **Gazepov, Strahil** (2024) *Sight impairment in elderly persons*. Knowledge – International Journal, 63 (4). pp. 469-472. ISSN 2545-4439 / 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/34008>

Целта и значењето на ова истражување е да дадеме приказ на четирите најзначајни болести на окото што се присутни кај постарата генерација на

луѓе што го попречуваат или уништуваат видот. Најголем број од пациентите боледуваат од катаракта, што претставува водечко заболување кај постарата популација. Покрај катарактата во чести заболувања се вбројуваат и глаукомот, АМД (амилоидна макуларна дегенерација), дијабетична и хипертензивна ретинопатија кои се едни од посериозните заболувања на очите што доколку не се третираат соодветно може да доведат до слепило.

39. Cvetkova, Marija and **Gazepov, Strahil** (2024) *Tools for improving low vision*. Knowledge - International Journal Scientific Papers, 63 (4). pp. 419-424. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33994>

Целта на овој труд е да се направи истражување за видовите на помагала кај лица со оштетен вид, медицински состојби кои доведуваат до оштетување на видот односно намалување на видната острина до целосно слепило. Ќе ги истражиме подетално видовите на рефракции, дијагностика и терапија (помагала). Во овој труд ќе опфатиме и дел за статистиките во Република С. Македонија за лица со оштетен вид, медицинските состојби и предизвиците со кои се соочуваат во текот на целиот живот. Со секојдневниот напредок во медицината и науката напредокот во помагалата за подобрување на видот е се поголем. Освен тоа, треба во општеството да им се овозможи голема поддршка на лицата со слаб вид и подобрување на дијагностиката и третманите што би можело дополнително да ги мотивира овие лица, но и да има позитивен психолошки ефект.

40. Jakimovski, Elena and **Gazepov, Strahil** (2024) *Visual impairment in the elderly*. Knowledge International Journal Scientific Papers, 63 (4). pp. 395-400. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33995>

Целта на истражувањето е да имаме комплетна слика за тоа колку постарата генерација има нарушувања на видот, кои се тие нарушувања, симптоми, како се третирани и колку од нив се излечени или со подобрен вид, со цел да се преземат мерки кои ќе придонесат за позитивни резултати во иднина и ќе се поттикне населението на редовни контроли. Решавањето на оштетувањето на видот кај постарите лица е најважно за подобрување на нивната севкупна благосостојба и независност. Не постои начин да се запре или поништи нормалниот процес на стареење што предизвикува одредени болести, но за тоа треба да се обрне повеќе внимание на првичните сигнали. Поради тоа, секое лице коешто има и минимално намалување на видната острина треба да посети доктор офталмолог.

41. Topov, Alek and **Gazepov, Strahil** and Georgiev, Alen and Pavleva, Renata and Jordanova, Stefanija and Butnejska Shaleva, Aleksandra (2023) *Dislocated intraocular lens*. Knowledge – International Journal, 61 (4). pp. 631-634. ISSN 1857-923X <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/33032>

Целта на овој труд е да се обрне повеќе внимание кога е во прашање една ваква ретка состојба каде што природна леќа е изместена во предната комора на окото, бидејќи брзата дијагноза и третман спречуваат сериозни компликации. Дислокација на леќата или поместување на природната кристална леќа, иако е ретка, станува збор за сериозна компликација. Дислокацијата на леќата може да се случи поради траума, окуларна болест или системска болест. Траумата е најчеста причина поради која доаѓа до оваа состојба. Навремена дијагноза и соодветен третман спречуваат понатамошни компликации. Најсоодветен третман е хируршкиот третман.

42. Gjorgieva, Biljana and **Gazepov, Strahil** and Ademi, Doruntina (2022) *External ophthalmomyiasis*. Knowledge – International Journal, 54 (4). ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/30420>

Целта на овој труд е да се обрне повеќе внимание кога е во прашање офталмомијазата, бидејќи истата првично изгледа како конјунктивитис. Испитувањето на форникс е од суштинско значење во дијагнозата на ларвата. Навремената дијагноза и третман спречува сериозни компликации. Од повеќето случаи широм светот може да заклучиме дека офталмомијазата ги зафаќа почесто мажите коишто се занимаваат со сточарство и земјоделство во руралните средини и истите не носат заштитна опрема. Единствен начин на третман за надворешна офталмомијаза останува мануелна екстракција на ларвите со локална анестезија, често миење на очите со физиолошки раствор NaCl 0.9% и локален третман со антибиотски капки со цел превенција од супербактериска инфекција.

43. Emini, Sheribane and **Gazepov, Strahil** (2021) *Allergic conjunctivitis*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 46 (4). pp. 581-585. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28268>

Целта на овој труд е систематското разгледување на најчестите форми класифицирани како алергија на окото: едноставен алергиски конјунктивит (сезонски алергиски конјунктивит, конјунктивит од сено треска, повеќегодишен алергиски конјунктивит), верналниот кератоконјунктивитис, атопични кератоконјунктивитис, гигантскиот папиларен конјунктивитис, фликтенукарен кератоконјунктивитис и контактен дермоконјунктивитис. Но и да се помогне во препознавањето и диференцијацијата од другите очни состојби, затоа што многу воспалителни очни состојби може да се мешаат со алергија на окото, но исто така и за третманот којшто е потребен за алергискиот конјунктивит, кој опфаќа едукација на пациентот, модификација на животниот стил, како и употребата на симптоматска терапија за ублажување на симптомите, потоа антихистаминици кои ги блокираат хистаминските рецептори, комбинацијата на антихистаминици и вазоконстриктори за да се намали конјунктивалната хиперемия, NSAID- делуваат така што го блокираат создавањето на простагландини кои се одговорни за развој на воспалителните реакции, а воедно се и медијатори кај алергиските реакции. Додека кортикостероиди се индицирани само за краткотрајна употреба и тоа кај многу тешките форми поради нивните нус-ефекти, како што се: појава на секундарни инфекции, зголемување на интраокуларниот притисок, катаракта и други.

44. Emini, Sheribane and **Gazepov, Strahil** and Eftimova, Biljana and Lazarova, Biljana (2021) *Conjunctivitis caused by Covid-19*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 45 (4). pp. 841-845. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/28067/>

Целта на овој труд е да ги покаже разликите помеѓу обичниот вирусен конјунктивитис и конјунктивитис предизвикан од SARS-CoV-2. Според досегашните сознанија и различните светски студии општо за епидемијата со КОВИД-19, а исто така и за окуларната манифестација на КОВИД-19, доаѓаме до заклучок дека кај обичниот вирусен конјунктивит предизвикан од SARS-CoV-2 инфекцијата симптоматологијата е многу повеќе изразена и се манифестира со многу полоша клиничка слика отколку кај обичниот вирален

конјунктивитис и времетраењето е многу подолго. Затоа, како што знаеме, „најдобриот лек“ за кое било заболување е превенцијата, а истото оваа важи и за конјунктивитисот, значи многу важна улога игра, одржување на хигиената на рацете, да не се допираат очите со нечисти раце, опрема за лична заштита, како носење на очила и штит за лице, маска и ракавици за да се спречи контактот помеѓу очите и рацете, а со тоа и да се избегнува пренесувањето на вирусот од рака во око.

45. Gjufteski, Mario and **Gazepov, Strahil** (2021) *Conjunctivitis, types of inflammation of the conjunctiva, presentation and comparison of classic virus conjunctivitis and conjunctivitis caused by SARS-CoV-2 virus*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 47 (4). pp. 751-755. <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28423>

Цел на овој труд е презентација на видовите воспаленија на конјунктивата, со посебно внимание на вирусните конјунктивитиси, обработка и споредба на класичните вирусни конјунктивити и конјунктивитис предизвикан од SARS-CoV-2 инфекција. Изложување на ретроспективно познатите симптоми и знаци при воспаление на конјунктивата предизвикано од вируси, компарација на манифестациите на досега познатите вирусни конјунктивитиси и КОВИД конјунктивитис и паралела на сличностите и разликите помеѓу нив, според досегашните објавени испитувања, иследувања, официјални статистики и преглед на поголема колекција на обработени случаи кои ги делат истите резултати и заклучоци.

46. Lazarova, Biljana and Eftimova, Biljana and **Gazepov, Strahil** and Naumovska, Zorica (2021) *D-dimer levels as a biomarker for disease severity and mortality in Covid-19 critically ill patients*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 45 (4). pp. 761-765. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28066>

Заклучоци: Неодамнешното клиничко искуство сугерира дека тешкиот COVID-19 најчесто се комплицира со коагулопатија со покачени вредности на D-димери, а тешката болест е придружена со повисоки вредности на D-димери во споредба со пациенти со лесна клиничка форма на болеста Covid-19. Во тешки случаи хиперкоагулабилноста е забрзана, а дисеминираната интраваскуларна коагулација е можен клинички исход. Ефектот на инфекцијата со Covid-19 врз хемостатската функција сè уште останува непознат. Препораки: Абнормалните резултати од коагулацијата, особено значително покачениот D-димер, може да имаат потенцијал да ја водат терапијата и прогнозата кај критично болни пациенти со потврдена инфекција со Covid-19.

47. Eftimova, Biljana and Lazarova, Biljana and **Gazepov, Strahil** and Naumovska, Zorica (2021) *Prognostic value of lactate dehydrogenase for in-hospital mortality in critically ill patients with Covid-19*. Knowledge - International Journal, Scientific Papers, 45 (7). pp. 1447-1451. ISSN 2545-4439 <https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/28068>

LDH е прогностички биомаркер со прифатлива точност за предвидување на морталитетот во болница кај критично болни пациенти со COVID-19. Ова може да им помогне на лекарите во процесот на ефикасна идентификација на пациенти со висок ризик од смрт и рационално приоритизирање на ресурсите со цел да се иницираат поагресивни третмани во порана фаза за да се спасат животите на пациентите. LDH е поволен прогностички биомаркер со висока точност за предвидување на морталитетот во болница кај критично болни

пациенти со COVID-19. Овој лесно достапен биомаркер ќе ги насочи лекарите широм светот ефикасно да ги приоритизираат ресурсите за пациенти со висок ризик од смртност и да имплементираат поагресивни третмани во порана фаза за да се спасат животите на пациентите, особено во сиромашните региони.

Учество на научен собир со устен реферат

1. Одржано предавање на XXXI интернационална научна конференција Knowledge without borders на тема *Amblyopia and strabismus in childhood*, одржана 23 - 26.6.2021 год., Будва, Р.Црна Гора, каде што бил и модератор на тематска сесија.

2. Одржано предавање пред офталмолозите од Источна Македонија во Струмица на тема „Улогата на лумбрикоидните капки во постоперативниот период“.

3. Одржано предавање на XXXV интернационална научна конференција The power of knowledge на тема *Impact of Covid-19 and Retinal Blood Vessels*, одржана во Врњачка Бања, Р.Србија, 1-3.4.2022 год., каде што бил и модератор на тематска сесија.

4. Одржано предавање на XXXVIII интернационална научна конференција Knowledge - capital of the future на тема „*External Ophthalmomyiasis*“, одржана 6 -9.10. 2022 г. во Переа, Р.Грција.

5. Одржано предавање XV интернационална научна конференција Knowledge capital of the future на тема *Corneal dystrophy Groenow-I*, одржана во Соко Бања, 6 -9.4.2023 год., каде што бил и модератор на тематска сесија.

6. Одржано предавање на XIII интернационален симпозиум на Националната академија Глауком на сесијата глауком/ретиња како гостин предавач на тема *Diabetic retinopathy: new aspects*, одржана на 6.4.2024 година во Софија, Р.Бугарија.

7. Одржано предавање на XLIV интернационална научна конференција Knowledge without borders на тема *Cataract: treatment with phacoemulsification at Clinical Hospital Stip in 2023*, одржана во Соко Бања, 29-31.3.2024 г.

8. Одржано предавање на XLVIII интернационална научна конференција Knowledge in practice на тема *Keratokonous treatment with corneal collagen crosslinking*, одржано на 3.4.2025 год., Истанбул, Р.Турција.

Објавени книги

Во последните пет години има објавено два рецензирани учебника:

1. Апарати и инструменти во оптометријата, <http://e-lib.ugd.edu.mk/1197>;
2. Слабовидост (во тек на објавување).

Член на организациски или научен одбор на научен собир

Проф. д-р Страхил Газепов во период од 2018 до 2023 година бил во Управниот одбор во Здружението на офталмолози на Македонија.

Член на Научниот одбор на 3. и 4. Студентски конгрес на студентите на Факултетот за медицински науки при УГД во 2024 и 2025 година.

Член на Организациски одбор на 5. Конгрес на офталмолозите на Македонија со меѓународно учество, одржан од 30 до 1.9.2022 год. во Охрид.

Студиски престој во странство

Во текот на својата работна кариера, проф. д-р Страхил Газепов во три наврати бил на повеќемесечна стручна едукација во болницата Токуда во Република Бугарија и тоа од 15.10 до 21.12.2012 г. за имплементација на факоемулсификација во хирургијата на катаракта, од 17.11 до 12.12.2014 год.; индивидуален тренинг курс за фемтосекунден ласер во катаракталната хирургија и од 7 до 22.12.2015 год. тренинг курс за ласерфотокоагулација.

Рецензент на научени трудови

1. Physioacta, Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists, ISSN 1857-5587- 2020 год.

2. Manuscript title: CLINICAL AND RADIOLOGICAL FACTORS IN TRAUMATIC OPEN-GLOBE INJURIES OPERATED VIA PRIMARY ENUCLEATION, EVISCERATION VERSUS PRIMARY REPAIR IN SOMALIA

Article type: Original Research

Author: Dr Calisir

Journal: Clinical Ophthalmology (Journal Impact Factor: 2.2)

Submitted on: 29 Aug 2025

III. Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност**Пленарно предавање на стручен собир**

1. По покана на стручниот колегиум на Специјалната болница „Систина офталмологија“, проф. д-р Страхил Газепов има одржано предавање од областа на офталмологијата на нивниот семинар со меѓународно учество, одржан во Скопје.

2. Одржано стручно предавање пред стручниот колегиум на РЕ Очни болести при Клиничка болница - Штип на тема „Фиксни комбинации во третман на глауком“.

3. Одржано предавање пред офталмолозите од Источна Македонија во Струмица на тема „Улогата на лумбрикоидните капки во постоперативниот период“.

Член на уредувачки одбор на стручно списание

Член на Редакцискиот одбор на информативниот гласник „Медикус“ при ЈЗУ Клиничка болница - Штип од 2010 година.

Учесник во научен проект

1. Учесник во проект за контрола на очниот притисок за населението во Општина Штип.

2. Заедно со студентите е организатор секоја година за мерење на очниот притисок на професорите на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип за Светскиот ден на борба против глауком.

Елаборати и експертизи

1. Работи на изготвување на елаборат на Министерството за образование

и наука во 2017 за изготвување на програмите за стручните школи во средното и вишото образование.

2. За потребите на Министерството за правда и Бирото за судски вештачења е лиценцирано вешто лице од областа на офталмологијата до ден-денес.

3. Лиценциран надворешен акредитатор при владина агенција за акредитација на здравствените услуги во Република Северна Македонија.

4. Претседател е на Комисијата за оценување и доделување на нега од туѓо лице при Министерството за труд и социјална политика на Република Северна Македонија.

5. Долгогодишен претседател е на Комисијата за контрола на квалитет и етички прашања при ЈЗУ Клиничка болница – Штип.

Рецензентски комисии за избор во звања

6. Претседател на Рецензентска комисија и Комисија за одбрана на докторат, Одлука бр.02026-179/3, донесена на 19.2.2025 год., УГД.

7. Член на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 2002-40/18 од 28.1.2022 год., УГД.

8. Член на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 2002-34/11 од 23.1.2023 год., УГД.

9. Член на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 2002-183/10 од 3.7.2023 год., УГД.

10. Рецензент на скрипта „Анатомија и физиологија на око“ од доц. д-р Билјана Ивановска-Аџиевска, Одлука бр. 2002-219/25 од 1.9.2023 год., УГД.

11. Член на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 2002-142/5 од 26.5.2023 год., УГД.

12. Член на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 02-4980/24 од 6.11.2023 год. при УКИМ.

13. Претседател на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр.02-2860/23 од 20.6.2023 год. при УКИМ.

14. Претседател на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 02-4980/25 од 6.11.2023 год. при УКИМ.

15. Член на Рецензентска комисија за избор, Одлука бр. 0302-266/2 од 10.4.2025 год. при МИТ универзитет.

Менторства на специјалистички студии од втор степен

16. Ментор и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 6.6.2024 год.

17. Ментор и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 13.6.2024 год.

18. Ментор и член Рецензентска комисија и на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 7.8.2024 год.

19. Ментор и член на Рецензентска комисија и на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 3.7.2024 год.

20. Ментор и член Рецензентска комисија и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 3.7.2024 год.

21. Ментор и член Рецензентска комисија и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 3.7.2024 год.

22. Ментор и член Рецензентска комисија и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд од 346-7 од 17.6.2024 год.

23. Ментор и член на Рецензентска комисија и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд.

24. Ментор и член на Рецензентска комисија и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд, 2024 год.

25. Ментор и член на Рецензентска комисија и член на Комисија за одбрана на специјалистички труд, 2024 год.

Менторства на специјализации по офталмологија

26. Ментор и член на Комисија за одбрана на шест специјализанти.

27. Ментор уште на шест активни специјализанти.

Менторства на докторанди

28. Ментор на тројца докторанди.

Член на владини тела

1. Во последните пет години, проф. д-р Страхил Газепов го предводи тимот за акредитација при владината АКАЗУМ на поголемите болници во Република Македонија, ЈЗУ Клиничка болница – Тетово, ЈЗУ Општа болница Куманово, ЈЗУ Општа болница Велес и ПЗУ „Систина офталмологија“ - Скопје, Република Северна Македонија.

Стручни награди и признанија

1. Наградуван е од Македонското лекарско друштво со ПЛАКЕТА за значаен придонес во остварувањето на целите и задачите на Македонското лекарско друштво по повод Денот на здравството, 7.4.2016 г.

2. БЛАГОДАРНИЦА од Лекарска комора на Република Северна Македонија за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од корона вирусот COVID 19 на 5.6.2021 г. во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на анализата на приложените документи, како и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија е едногласна за позитивната оценка на целокупната досегашна работа на проф. д-р Страхил Газепов.

Кандидатот ги исполнува сите предвидени услови за избор во звање редовен професор за наставно-научната област офталмологија, согласно со Законот за високо образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Според тоа, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да го усвои нашиот предлог и **кандидатот вонреден проф. д-р Страхил Газепов да го избере во звање редовен професор за наставно-научната област офталмологија** и Одлуката да ја достави до Универзитетскиот сенат за потврдување.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Ѓошевска-Даштевска, редовен професор,
претседател, с.р.

Проф. д-р Милица Ивановска, редовен професор во пензија, с.р.

Проф. д-р Милена Голубовиќ-Арсовска, редовен професор во пензија,
с.р.

-----
*Реобјавување на Реферат објавен во Универзитетски билтен бр. 380 од
2.1.2026 г., поради исправка на технички грешки.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	Поени				
		Вкупно				
4	Избор во звање вонреден професор	40				
		40				
Р. бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ И СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ АКТИВНОСТИ	Поени				
		Во земјава		Во странство		
		број	поени	број	поени	
Вкупно						
7	<p>Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор, во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови</p> <p>Прв автор, со реден број 1-22 Втор автор, со реден број 23-43 Останати автори, со реден број 44,45</p>					384
10	<p>Пленарно предавање на научен собир</p> <p>1.Одржано предавање на XXXI интернационална научна конференција Knowledge without borders на тема <i>Amblyopia and strabismus in childhood</i>, одржана 23-26.6.2021, Будва, Р.Црна Гора, каде бил и модератор на тематска сесија</p> <p>2.Одржано предавање на XXXV интернационална научна конференција The power of knowledge на тема <i>Impact of Covid-19 and Retinal Blood Vessels</i>, одржана во Врњачка Бања, Р.Србија, 1-3.4.2022; каде бил и модератор на тематска сесија</p> <p>3.Одржано предавање на XXXVIII интернационална научна конференција Knowledge - capital of the future на тема <i>External Ophthalmomyiasis</i>, одржана 6-9.10.2022 во Переа, Р.Грција</p> <p>4.Одржано предавање XV интернационална научна конференција Knowledge capital of the future на тема <i>Corneal dystrophy Groenow-I</i>, одржана во Соко Бања, 6-9.4.2023 год., каде што бил и модератор на тематска сесија</p> <p>5.Одржано предавање на XIII интернационален симпозиум на Националната академија Глауком на сесијата глауком/ретиња како гостин предавач на тема <i>Diabetic retinopathy: new aspects</i>, одржана на 6.4.2024 год., одржана во Софија, Р.Бугарија</p> <p>6.Одржано предавање на XLIV интернационална научна конференција Knowledge without borders на тема <i>Cataract: treatment with phacoemulsification at Clinical Hospital Stip in 2023</i>, одржана 29-31.3.2024 год. во Соко Бања, Р.Србија</p> <p>7.Одржано предавање на XLVIII интернационална научна конференција Knowledge in practice на тема <i>Keratokonus treatment with corneal collagen crosslinking</i>, одржано на 3.4.2025 год., Истанбул, Р.Турција</p>			7	6	42

26	Член на организациски или научен одбор на научен собир на 4. Студентски конгрес на УГД	1	1			1
32	Рецензент на научен/стручен труд 1. Physioacta, Journal of Macedonian Association of Physiologists and Anthropologists, ISSN 1857-5587-2020 год.			1	1	1
31	Рецензент на научен труд објавен во списание со фактор на влијание Manuscript title: CLINICAL AND RADIOLOGICAL FACTORS IN TRAUMATIC OPEN-GLOBE INJURIES OPERATED VIA PRIMARY ENUCLEATION, EVISCERATION VERSUS PRIMARY REPAIR IN SOMALIA Article type: Original Research Author: Dr Calisir Journal: Clinical Ophthalmology (Journal Impact Factor: 2.2) Submitted on: 29 Aug 2025			1	3	3
33	Рецензент на научна публикација, учебник и учебни помагала „Анатомија и физиологија на око“ од доц. д-р Билјана Ивановска-Аџиевска, Одлука бр. 2002-219/25 од 1.9.2023 г., УГД			1	3	3
ВКУПНО						434

Р. бр.	III. СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
54	Книга/учебник	2	10			20
89	Член на факултетски органи, комисији -Ментор и рецензент на втор циклус специјалистички стручни студии -Ментор и рецензент на трет циклус студии -Претседател или член на Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање насловен доцент/ насловен вонреден професор за наставно научна област -Менторства на завршени специјализации по офталмологија	30	3			90
63	Пленарно предавање на стручен собир Одржано предавање пред офталмолозите од Источна Македонија во Струмица во 2023 год. на тема „Улогата на лумбрикоидните капки во постоперативниот период“	1	2			2
66	Член на уредувачки одбор на стручно списание Учесник во научен проект	1	0,5			0,5
78	Елаборати и експертизи					
87	Раководител на Катедра по офталмологија (Одлука бр. 2002-58/23 од 20.2.2023 г.) Раководител на РЕ Очни болести при Клиничка болница Штип од 2024 г.	2	3			6
88	Член на владини тела	7	5			35
ВКУПНО						153,5
ВКУПНО ОД СИТЕ АКТИВНОСТИ						627,5